

βαθοκόπημα τό, Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαθοκοπῶ*.

Βαθεῖα καλλιέργεια τῆς γῆς.

βαθοκόπος ὁ, Χίος—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάθος* καὶ τοῦ *-κόπος*, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 245.

Ὁ σκάπτων βαθέως τὴν γῆν. Συνών. *βαθεῖατος*.

βαθοκοπῶ Χίος—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαθοκόπος*.

1) Σκάπτω, καλλιεργῶ βαθέως τὴν γῆν ἔνθ' ἄν. 2) Μεταφ. ὁμιλῶ περὶ σπουδαιῶν πραγμάτων ἢ ὁμιλῶ αἰνιγματωδῶς Χίος: *Βαθοκοπᾷ* αὐτός.

βαθολογῶ Θράκ. Ρόδ. Χίος *βαθολοῶ* Ρόδ. Μετοχ. *βαθολογιμένος* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βαθολόγος* ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. *βάθος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-λογῶ*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀποκτῶ βάθος διανοήσεως Θράκ.: *Βαθολογᾷ* ὁ νοῦς. Συνών. *βαθένω* Β1γ. 2) Λαλῶ μετὰ πολλῆς περισκέψεως, λαλῶ ὀρθῶς Χίος. β) Κατ' ἀντίφρ. λαλῶ πολλά, μωρολογῶ Χίος: *Πάω νὰ φύγω, γιατί θὰ βαθολογήσωμε*. 3) Εἶμαι ἀφηρημένος καὶ προσηλωμένος εἰς σκέψιν βαθεῖαν, ἐξίσταμαι διαλογιζόμενος Ρόδ.: *Τί διαλογίζεσαι καὶ βαθολόγησες; Σὲ βλέπω διαλογιζόμενον καὶ βαθολογιμένον* (σύννουν καὶ ἐκστατικόν). 4) Πίπτω εἰς λήθαργον Ρόδ.: *Κεῖα ποῦ κάθουμον ἐβαθολόησα*.

βάθος τό, κοιν. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) *βάθους* βόρ. ἰδιώμ. *βάχος* Κύπρ. *βάθη* Λῆμν. Τσακων. *βάθ'* Ἡπ. *βάθης* Σύμ. *βάθκης* Κύπρ. *βάνθους* Θράκ. (Μάδυτ.) *βάθος* ὁ, Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. Γενικ. *βάθου* πολλαχ. *βάθ'* πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. Πληθ. *βάνθη* Θράκ. (Μάδυτ.) *βάθηα* πολλαχ. *βάθᾶ* Πόντ. (Κερασ.) *βάθητα* Κρήτ. Κύθν. κ.ά.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βάθος* Ὁ τύπ. *βάθη* ἐκ τοῦ πληθ. καθῶς καὶ τὸ *στήθη*, τὸ *χείλη* κττ. Τὸ *βάθος* ἐκ τοῦ ἐπεκτεταμένου πληθ. *βάθηα*. Περὶ τῆς γενικ. *βάθου* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,43, διὰ δὲ τὸν πληθ. *βάθητα* αὐτόθ. 1, 402 καὶ 2, 45.

1) Βαθύτης κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὕψος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Τσακων.: *Τὸ βάθος τοῦ γκρεμοῦ - τοῦ λάκκου - τοῦ πηγαδιοῦ - τοῦ ποταμοῦ - τῆς θάλασσας* κττ. Ὁ *βάθη* τῆς γῆς. *Βάθος* ὑγρῶν μέτρων - ὀργυριῶν κττ. κοιν. Ὁσον *βάχος* εἶδεν ἢ *χάλασσα* τόσες ὀργυριῆς ἦταν ἢ *άλυσίδα* (ἐκ παρὰμυθ. *χάλασσα* = *θάλασσα*) Κύπρ. Ὁσο *μικραίνανε* τὰ *βάθηα* καὶ *μπαίνανε* ἔς τὰ *ρηγά*, τόσο *ἔχανε* τὴν *δύναμι* του ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 131. *Ἐχτάλεψεν κ' ἔχῳσεν ἂ ἀπέσ'* ἔς τῆς γῆς τὰ *βάθᾶ* (ἔσκαψε καὶ τὸ ἔχωσε μέσα κτλ.) Κερασ. || Φρ. Ὁ *βάθος* ἢ τὸ *βάθος* εἶτε ἢ τοῦ ὕψους ἢ τοῦ *βάθους* (ἐπὶ ἀδιαφορίας περὶ τοῦ ἀποτελέσματος παρατόλμου καὶ ρυψοκινδύνου ἐπιχειρήσεως). *Χαῖρε βάθος ἀμέτρητον* (ἐπὶ πράγματος ἀκαταλήπτου ἢ παραδόξου ἢ ἀνεκτιμήτου ἢ ἐπὶ μεγάλης ἀκαταστασίας ἢ ἐπὶ διανοητικῆς ἀσυναρτησίας. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου) σύνθηθ. *Μὲν τοῦ βάθου, μὲν τοῦ ὕψους* (ἐπὶ ἐπικινδύνου ἐπιχειρήσεως) Πελοπν. (Δημητσάν.) *Πῆε τοῦ βάθου* (εἰς μέγα βάθος) Πελοπν. (Κόκκιν.) *Πααῖνον τ' βάθ'* (χειροτερεύω ἐνν. ἐκ τῆς ἀσθενείας) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Ἄσμ.

Σὰ βγῆ ἢ ψυχὴ ἀπ' τὸ κορμὶ καὶ δῆ' ἔς τὴν ἦς τὰ βάθη,

ἐτότες θενὰ πάφουσιν οἱ πίκρες καὶ τὰ πάθη

Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὰ λόγια πόμυλῆσαμε γάνεις δὲ θὰ τὰ μάθη,
ἵατί, πουλλί μου, σ' ἀγαπῶ ἂ τοῦ καρδιᾶς τὰ βάθη
(πόμυλῆσαμε=ποῦ μιλῆσαμε, ἂ=ἀπὸ) αὐτόθ.

Τῆς θάλασσας τὰ βάνθη | καὶ τὰ δικά μου πάνθη
Θράκ. (Μάδυτ.)—Ποίημ.

Τ' ἀπάτητα τὰ βάθητα τῆς μαύρης λαγκαδιᾶς σου
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2, 86. Συνών. *βάθωμα* 1. β) Πυθμῆν Ἡπ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) κ.ά.: *Ὁ γκρεμὸς κάτω δὲν ἔχει βάθος* Ἡπ. Τὸ *βάθος* 'κὶ φαίνεται Κερασ. Συνών. *πάτος*. γ) Ἰσχύς Κύπρ.: Ἄσμ.

Τῶν πὸν τὸ βάχος τῆς φωνῆς ἢ γῆ χαμαὶ βροντῶστην
(βροντῶστην=ἐβρουχήθη). 2) Ἀκμὴ Λῆμν.: *Ἡ κουπέλλα εἶνι πλῆθ' ἔς τὸν βάθη τ' ἔς γὰ παθρηιγιά.*

βαθουλλά ἐπίφρ. Στερελλ. (Ἀράχ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός*.

Βαθέως. Συνών. *βαθεῖα* Α1, *βαθικά*.

βαθουλλαῖνω Ζάκ. Κρήτ.—ΑΠαπαδιαμ. Πασχαλ. διηγ. 92 *βαθουλλαῖνου* Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός*.

1) Κάμνω τι βαθύ διὰ τῆς σκαφῆς, *βαθύνω*, *κοιλαίνω* Ζάκ. Κρήτ. Θράκ. (Σουφλ.): *Βαθουλλαῖνου τοῦ ξύλου* Σουφλ.

2) Ἀμτβ. σχηματίζω κοιλότητα ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἄν.: *Βαθουλλαῖνει ὁ τόπος*.

βαθουλλάδα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* καὶ τῆς καταλ. *-άδα* (I).

Κοιλότης. Συνών. *βαθούλλωμα* 2.

***βαθουλλατίζω**, *βαθ'λλατίζον* Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* κατὰ σύμφυρ. πρὸς ῥήματα Τουρκ. εἰς *-αδίζω -ατίζω*.

1) Βυθίζομαι εἰς ὕπνον ἢ λήθαργον. Συνών. *βαθένω* Β2, *βαθυλογῶ* 3. 2) Σχηματίζεται ἐν ἐμοὶ πολὺ βάθος, ἐπὶ ἀγροῦ εἰς τὸν ὅποιον τὸ ἄροτρον εἰσέρχεται βαθέως.

βαθουλλοματίας ἐπίθ. ἐνιαχ. *βαθ'λλουμάτ'ς* Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλός* καὶ τοῦ οὐσ. *μάτι*.

Ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς βαθεῖς ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας. Συνών. *βαθυμμάτης*.

βαθουλλοματιάζω ἐνιαχ. *βαθ'λλουμματιάζου* Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαθουλλοματίας*.

Κοιλαίνονται, *βαθουλλώνουν* οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας: *Τί βαθ'λλουμάτιας εἶσ'; σ' ἔφαγ' ἢ δεῖνα;*

βαθουλλός ἐπίθ. σύνθηθ. *βαθ'λλός* βόρ. ἰδιώμ. *βαθουλ-λῶός* Ρόδ. *βαθουλλέ* Τσακων.

Ἦποκορ. τοῦ ἐπιθ. *βαθύς* διὰ τῆς καταλ. *-ουλλός*.

1) Μᾶλλον βαθύς, *βαθύς* πῶς ἔνθ' ἄν.: *Ἀγγεῖο βαθουλ-λό. Μάτια βαθουλλά. Πιάττα βαθουλλά σύνθηθ. Λάκκος βαθουλ-λῶός* Ρόδ. Ἐπιού *βαθουλλοὶ* (ἐπιού=ὀφθαλμοὶ) Τσακων. || Ποίημ.

Φέρονον γλυκόχυμα σιαφύλια | σὲ πατητήρια βαθουλλά
ΙΠολέμ. Κεμιήλ. 108. Ἡ λέξις ὑπὸ τὸν τύπ. *Βαθουλλά* τοπων. Ἡπ. Συνών. *βαθουλλωπός*, *βαθουλλωτός*, *βαθούτσικος*. 2) *Βαθερός*, ὁ ἰδ., Πελοπν. (Μάν.)

βαθούλλωμα τό, σύνθηθ. *βαθούλλωμα* βόρ. ἰδιώμ. *βαθούλλωμαν* Πόντ. (Τραπ.) *βαθούλ-λῶωμα* Ρόδ. *βαθούλλωμαν* Πόντ. (Τρίπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βαθουλλώνω*.

1) Ἐσκαφὴ πρὸς σχηματισμὸν κοιλότητος σύνθηθ.

